

Robert J. Woźniak

"Życie w Chrystusie według Ducha.
Teologia sakramentów
wtajemniczenia chrześcijańskiego"
(Modlitwa Kościoła 17), red.
Krzysztof Podrośło, Tyniec 2014 :
[recenzja]

Liturgia Sacra. Liturgia - Musica - Ars 20/2(44), 575-576

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

została przedstawiona analiza tekstów eucharystycznych i biblijnych składających się na obrzęd wstępny i liturgię słowa. Drugi rozdział ukazuje dar i działanie Ducha Świętego w tekstach liturgii eucharystycznej. W trzecim rozdziale autor prezentuje owoc analizy biblijno-liturgicznej dokonanej w pierwszym i drugim rozdziale, dlatego stanowi on syntezę globalnej teologii celebracji misterium Pięćdziesiątnicy w odniesieniu do człowieka, do wspólnoty Kościoła oraz człowieka we wspólnocie.

DOMINIK OSTROWSKI, *Uświęcenie i kult. Liturgia godzin w perspektywie soborowej definicji liturgii*, Świdnica: Wydaw. WSD „Adalbertus” 2013, 350 s., ISBN 978-83-60663-78-3.

Autor podejmuje się w opracowaniu poszukiwania i uzasadnienia liturgicznego znaku materialnego w liturgii godzin w sensie obrzędu na podstawie rezultatów przeprowadzonych badań. Pragnie odpowiedzieć na pytanie, dlaczego liturgia godzin jest faktycznie czynnością liturgiczną. W pierwszym rozdziale podejmuje analizę *officium divinum* w kontekście soborowej definicji liturgii. Drugi rozdział prezentuje problematykę znaków uświęcenia i znaków kultu. Kolejny rozdział dotyczy słowa Bożego w liturgii godzin jako *ritus* liturgii godzin. W czwartym rozdziale zajmuje się modlitwą Kościoła jako *preces* liturgii godzin. Ostatni rozdział pracy, będący funkcjonalną syntezą struktury oficjum, jak i następujący po nim ekskurs, dotyczący relacji liturgii godzin i Eucharystii, kierują się specyfiką metody liturgicznej w teologii, aby przedstawić teologię liturgiczną w konkretnej historii.

KRZYSZTOF POROSŁO (red.), *Życie w Chrystusie według Ducha. Teologia sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego* (Modlitwa Kościoła 17), Tyniec 2014, 365 s.

Przedstawiona książka pod redakcją ks. Krzysztofa Porosły zasługuje na wszelkie rekomendacje wydawnicze. Stanowi ona solidną monografię naukową na przecięciu teologii sakramentalnej i teologii liturgii. Tematem monografii jest szeroko pojęta problematyka sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego; w tomie współlistnieją teksty poświęcone zagadnieniom historycznym, systematyczno-teologicznym oraz pastoralnym. Jest ona podzielona na kilka sekcji, z których każda odznacza się spójnością prezentacji poszczególnych wymiarów doktryny inicjacji chrześcijańskiej widzianej z perspektywy rytualno-celebracyjnej i teologicznej. Ten ostatni wątek obecny jest zresztą we wszystkich tekstach, które wyraźnie zdradzają duszpasterskie zacięcie. Sprawia ono, że całość monografii zasługuje również na miano dobrego traktatu duchowego. Czytelnik szukający głębszej, przemyślanej pożytki duchowej odnajdzie w książce wiele cennych pereł ubogacających jego *itinerarium mentis in Deum*. Taki stan rzeczy wyraźnie wskazuje na fakt, iż twórcom rekolekcji *Mysterium fascinans* udało się spełnić kluczowy dla nich postulat pojednania refleksji duchowej z namysłem teologicznym. Ujęcie to daje się odczuć niemalże na każdej stronie książki zredagowanej przez ks. Porosłę. Wypada wyrazić nadzieję, że takie podejście stanie się inspiracją dla młodego pokolenia teologów polskich. Wyjątkowo dobrze oceniam odwagę autorów w formułowaniu wniosków, zarówno

teologicznych, jak i praktycznych. Cieszy fakt, że kwestie związane z kolejnością udzielania sakramentów zajmują poczytne miejsce w tomie. W tym względzie trzeba wyrazić nadzieję, że omawiany tom dotrze do szerokiego gremium czytelników, w tym do osób odpowiedzialnych w Polsce za decyzje prawno-liturgiczno-duszpasterskie i stanie się zarzewiem szerszej dyskusji prowadzącej do lepszego uregulowania tej kwestii. Na uwagę zasługuje obecność tekstów autorów zagranicznych: prof. Aroceny Solano z Pampeluny i prof. Muroniego z Rzymu. W pierwszym przypadku mamy do czynienia z przykładem dojrzałej teologii liturgicznej wydarzenia eucharystycznego. W drugim zaś nacisk położony jest na podejście bardziej formalno-analityczne, właściwe współczesnemu rozumieniu nauk o liturgii, tak jak uprawia się je na Papieskim Instytucie Liturgicznym *San Anselmo* w Rzymie.

Zawarte w monografii teksty spełniają wszystkie wymagania stawiane tego rodzaju publikacjom. Odnznaczają się znaczącą przejrzystością i logiką wywodów oraz rygiem metodologicznym właściwym poszczególnym dyscyplinom teologicznym. Stanowią one dobry przykład warsztatu pracy teologa liturgisty i historyka liturgii (w tym miejscu wypada podkreślić merytoryczną wartość obydwu artykułów ks. Zachary). Zgromadzone przez redaktora wystąpienia mogą okazać się przydatne specjalistom w różnych dziedzinach, począwszy od samych teologów, przez historyków kultury aż do antropologów. Ich lektura zaciekawi również tych, którzy interesują się hobbistycznie liturgią i jej teologicznym rozumieniem oraz chcą w niej coraz bardziej świadomie uczestniczyć w postawie pogłębiającego się otwarcia na działanie Trójjedynego Boga w świecie świętych znaków.

Ks. Robert J. Woźniak

St. Dominic Parish, Oyster Deay, NY, 06.08.2014

GRZEGORZ RZEŹWICKI, *Od kandydata przez stopnie ministranta, funkcję lektora i ceremoniarza do animatora. Wokół problemów formacji służby liturgicznej*, Tarnów: „Biblos” 2013, 344 s., ISBN 978-83-7793-168-4.

Publikacja — według autora — przeznaczona jest dla opiekunów grup służby liturgicznej. Stanowi ona swego rodzaju propedeutykę liturgiki pastoralnej, która może posłużyć jako materiał szkoleniowy dla uczestników kursu ceremoniarza i animatora liturgicznego. Zamiarem opracowania jest przedstawienie dawnego programu Krajowego Duszpasterstwa Służby Liturgicznej na nowo, w formie skróconej, według którego dziś formuje głównie Ruch Światło–Życie. Ponadto oprócz wskazań teoretycznych zawiera także uwagi praktyczne na temat możliwości prowadzenia w ciągu roku formacji według stopni męskiej służby liturgicznej w parafiach o różnej liczbie ministrantów i lektorów.

Całość opracowania podzielono na 16 następujących części: duszpasterstwo liturgiczne, liturgia Kościoła, posługi i funkcje w zgromadzeniu liturgicznym, przeszerzeń liturgiczna, postawy i gesty liturgiczne, księgi liturgiczne, szaty liturgiczne, założenia programowe Krajowego Duszpasterstwa Służby Liturgicznej, formacja